

Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Nevidljive rane rata - 7 -

Antun Brađašević · Monday, August 3rd, 2020

Jedan od problema s kojim se hrvatski branitelji susreću u posljednjih deset godina je i nezaposlenost. Statistika nezaposlenih branitelja ne razlikuje se bitno od prosjeka nacije, međutim ako navedeno dovedemo u korelaciju s godinama, braniteljska populacija je ugroženija, odnosno sama nezaposlenost pogađa je više od ostalih društvenih skupina. Naime, najveći udio hrvatskih branitelja je u dobi između 40 i 54 godine (60,7%) te je udio branitelja sa završenim višim i visokim stupnjem obrazovanjem niži u odnosu na ukupno stanovništvo.

O ovoj činjenici te činjenici kako se prilikom zapošljavanja hrvatski branitelji susreću i s predrasudama, nepoštovanjem prava na prednost kod zapošljavanja te s malverzacijama u sustavu koji pojedini poslodavci koriste, što je potvrđeno i analizama Ministarstva hrvatskih branitelja, javnost je vrlo malo upoznata, što zasigurno pridonosi čestoj **stereotipizaciji braniteljske populacije**.

U prethodnom tekstu iznijeti su i statistički pokazatelji koji govore kako 74.627 hrvatskih branitelja nisu u radnom odnosu i ne primaju mirovinu te kako se od ukupnog broja evidentiranih hrvatskih branitelja izvan mirovinskog sustava nalazi njih 271.989. Ako ćemo već govoriti o broju nezaposlenih, odnosno siromašnih oko koji se stalno kroz neke medije provlači teza o neistinitosti brojki, tada je najbolje vezati se za popis stanovništva iz 2011. godine, prema kojima je 6 posto branitelja bez ikakvih primanja, iz čega proizlazi kako broj siromašnih branitelja iznosi oko 30 000. S druge strane važno je napomenuti da se apsolutni brojevi stalno mijenjaju.

Ono što je bitno je kako se nezaposlenost odražava na hrvatskog branitelja i članove njegove

obitelji.

Za razumijevanje što za braniteljsku populaciju znači nezaposlenost, potrebno je prije svega razumijevati činjenicu da isti još uvijek prolaze tranzicijski stres iz Domovinskog rata i prilagođavanje civilnom životu, što za sobom kod mnogih vuče i brojne probleme, od anksioznosti, depresije i ostalih bihevioralnih teškoća. Kad ovim stanjima pridodamo spoznaju nemogućnosti ili otežanog zapošljavanja tada situacija postaje znatno teža.

Neimanje izvora prihoda ili nedostatni prihodi za dostojanstven život dovode do financijske depresije koja je sama po sebi razarajuća, kako za samog branitelja tako i za njeogovu obitelj. Dovodi do obolijevanja i bolesti, do stanja letargije, odustajanja od sebe, obitelji, vlastite djece i života, što može imati i ima kobne posljedice. U takvom stanju svaki čovjek pa tako i hrvatski branitelji, posebno oni s dijagnosticiranim PTSP-om u konačnici zastaju bez jasne vizije što bi trebali napraviti, izreći, ostaju i bez stanja stalne budnosti i nerijetko moralne kategorije samopoštovanja i zauzimanja za svoja prava, zaboravljajući na individualnu svijest o vlastitoj posebnosti.

Nezaposlenost dovodi do siromaštava, a siromaštvo do fenomena socijalne isključenosti, i prema rezultatima istraživačkog rada „Život branitelja danas“ samo njih 242 od 3758 je mišljenja da ih se ne cijeni.

Kako bi shvatili težinu socijalne isključenosti moramo poznavati njenu višedimenzionalnost koja povezuje materijalne i nematerijalne aspekte životnog standarda. Biti isključen ne znači samo biti bez prihoda ili materijalnih resursa već i imati reducirane i pokidane društvene veze, odnosno izgubiti svoje mjesto u društvu. Posljedica isključenosti iz jednoga područja često znači isključenost i iz drugih područja, što dovodi do takozvane spirale nesigurnosti te je potrebno što prije pristupiti procesu socijalnog uključivanja kako bi braniteljska populacija, posebno oboljeli od PTSP-a bili uključeni u društveni i gospodarski život. A uključivanje u gospodarski i društveni život znači i uživanje u životnom standardu koje se smatra zadovoljavajućim.

Uzimajući u obzir činjenicu da su branitelji socijalno isključeni prema više kriterija; nezaposlenost, neriješen stambeni problem, siromaštvo te različite vrste oboljenja i bolesti, proces socijalnog uključivanja je i više nego neophodan..

Uz navedene činjenične i negativne pojave s kojima se hrvatski branitelji susreću kod zapošljavanja, protekom vremena možemo govoriti i o efektu obeshrabljenog radnika koji više ne vidi smisao u traženju posla. Odustajanjem od traženja posla čovjek zapravo odustaje i od samog sebe i nađe se u još gorem tjeskobnom odnosu, u prazninama i pustošima na privatnim kartama duše koju iza sebe ostavlja nerazumijevanje društva.

Jedan od načina u smanjenju stope nezaposlenosti braniteljske populacije je sustavno pristupanje rješavanju ovog problema koje je prepoznalo Ministarstvo hrvatskih branitelja te je uz pomoć sredstava Eurospke unije pristupilo izgradnji pet veteranskih centara, i to u Daruvaru, Petrinji, Osijeku Šibeniku i Sinju.

Prema Preglednom radu
- *Veteranski centri kao primjer sveobuhvatne skrbi za hrvatskih branitelja*
razvidno je da će se njihova uloga ogledati u otvaranju novih radnih mjesta, mogućnosti povećanog plasmana lokalnih proizvoda i usluga, povećanju obrazovne razine braniteljske populacije, poticanju proizvodnje i uslužnih djelatnosti kroz osnivanje i djelovanje braniteljskih zadruga, liječenju kroz radne terapije čime se smanjuje pritisak na zdravstveni sustav te povećanju prilagodbe i integracije braniteljske populacije kroz društvenu uključenost, povećanje povjerenja te osjećaja subjektivne koristi.

Međutim, sve poduzeto pa i ovaj program neće biti dovoljno, ukoliko se ne pristupi kontinuiranoj edukaciji javnosti u razumijevanju problema, među kojima je zasigurno i nezaposlenost. Nerazumijevanje ne utječe samo na braniteljsku populaciju već i na cjelokupno društvo koje, kako smo već rekli može imati dalekosežne posljedice.

Autor Mario Strinavić

This entry was posted on Monday, August 3rd, 2020 at 2:16 pm and is filed under [Branitelji](#), [Nekategorizirano](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Responses are currently closed, but you can [trackback](#) from your own site.